

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2595/2020
25.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Марија Китаровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2385/19 од 15.01.2020. године, у седници одржаној 25.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2385/19 од 15.01.2020. године, у ставовима другом, четвртном и петом изреке и предмет у том делу враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2119/17 од 20.03.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћених нето зарада за период од 01.09.2012. до 31.07.2015. године исплати износ од 2.658.725,12 динара са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе, ближе означено у том ставу изреке. Ставом другим изреке тужена је обавезана да на износе из претходног става изреке у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2012. закључно са 31.07.2015. године и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за Град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 365.350,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2385/19 од 15.01.2020. године, ставом првим изреке потврђена је првостепена пресуда у делу става првог и другог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати на име накнаде штете због мање исплаћених нето плата појединачно означене новчане износе са законском затезном каматом ближе означено у изреци и да на наведене износе у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.09.2012. закључно са 31.07.2015. године и исте уплати Републичком фонду за ПИО – Филијала за Град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужена обавезе да

тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћених нето плата исплати појединачно означене новчане износе са законском затезном каматом ближе означено у изреци и да на наведене износе у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и исте уплати Републичком фонду ПИО – Филијала за Град Београд, према стопи важећој на дан уплате. Ставом трећим изреке потврђено је решење о трошковима поступка из става трећег изреке првостепене пресуде за износ од 158.941,28 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке преиначено је наведено решење о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду парничних трошкова преко износа од 158.941,28 динара до износа од 365.350,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 16.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену (става другог, четвртог и петог изреке), тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...87/18), испитао је побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем од 23.06.2009. године као виши полицијски инспектор Министарства унутрашњих послова на радном месту у Одељењу за сузбијање привредног криминалитета у Управи криминалистичке полиције, ПУ Београд премештен од 01.07.2009. године на радно место: послови финансијских истрага (ОСЛ) у Одељењу за послове планирања и координације финансијских истрага у јединици за финансијске истраге Управе криминалистичке полиције. Тужилац је затим решењем од 21.10.2011. године унапређен у звање самостални полицијски инспектор почев од 25.09.2011. године, а решењем од 02.11.2011. године, унапређен је у непосредно више звање, те му сходно томе припада плата по коефицијенту од 32,78 са увећањем за припадајући минули рад. Решењем од 01.06.2012. године тужилац је распоређен на радно место: послови финансијских истрага (ОСЛ) Одељење за послове планирања и координације финансијских истрага, Јединица за финансијске истраге, Управа криминалистичке полиције које је утврђено под редним бројем 1.144 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова. На основу извештаја тужене утврђено је колико је износила плата исплаћена тужиоцу у спорном периоду од септембра 2012. закључно са јулом 2015. године, а вештачењем је утврђена укупна номинална позитивна нето разлика зараде тужиоца да је исплаћивана на основу Закона и Уредбе за исти период у износу од 1.978.091,49 динара (4.636.816,61 – 2.658.725,12 динара).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев у износу од 2.658.725,12 динара са припадајућом законском каматом и доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, закључујући да тужилац након

премештаја на послове у Службу за борбу против организованог криминала има право на исплату зараде у двоструком износу на основу члана 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Истакнути приговор застарелости потраживања оцењен је као неоснован јер је тужба поднета (08.10.2015. године) у оквиру законског рока из члана 196. Закона о раду, с обзиром да је најстарије потраживање за месец септембар 2012. године доспело за исплату 31.10.2012. године.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду налазећи да тужиоцу припада разлика између двоструке плате коју је остварио на претходном радном месту пре премештаја (јун 2009. године) и плате исплаћене на новом радном месту. Прихватајући налаз и мишљење вештака да је плата коју је тужилац примио у јуну 2009. године износила 43.087,34 динара, што представља обрачунату основну нето зараду тужиоца на претходном послу (без стимулације и минулог рада и сл.), другостепени суд је обрачунао двоструку плату у износу од 86.174,69 динара, а затим разлику у односу на износе плате који су тужиоцу исплаћени у спорном периоду, па је преко тих износа тужбени захтев одбијен као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом тужиоца указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Према члану 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ број 42/2002 32/2013), лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Плате лица из става један овог члана уређује Влада. На основу овлашћења из наведене законске одредбе Влада Републике Србије је Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ број 14/2003... 114/2014) уредила плате ових лица, тако што је у члану 2. одређено да се плата лица која обављају послове у наведеним организационим јединицама државних органа обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Полазећи од наведеног, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју би остварили на пословима и задацима у том министарству уз органичење из одредбе члана 18. став 1. наведеног Закона. То значи да се двоструки износ плате у смислу наведене законске одредбе обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту, последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама.

Сходно томе, није правилно становиште другостепеног суда да основ за обрачун разлике плате у спорном периоду представља двострука плата коју је тужилац остварио у јуну 2009. године, а без обрачаног увећања које би остварио на том радном месту. Поред тога, основ за обрачун разлике плате не може бити ни двоструки износ плате исплаћене на новом радном месту, како је одлучио првостепени суд усвајањем тужбеног захтева у укупном износу од 2.658.725,12 динара. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке може се закључити да су од момента распоређивања тужиоца 01.07.2009. године, евидентна фактичка повећања плате али и умањења плате запослених у МУП-у, пре свега због повећања нето основице запослених у МУП-у. Наведено је узето у обзир приликом обрачуна предметне разлике, тако што је вештак у посебној табели број 1. дао детаљан преглед остварене и исплаћене плате тужиоцу (колона 24), као и износе плата које би тужилац остварио непосредном применом Закона и Уредбе за исти период (колона 24 а) на основу чега је израчуната позитивна нето разлика (колона 27) која за период од 01.09.2012.–31.07.2015. године укупно износи 1.978.091,49 динара (4.636.816,61 – 2.658.725,12 динара). Имајући у виду наведено, нижестепени судови нису правилно утврдили висину тражене накнаде на основу одредаба наведеног Закона и Уредбе, а што представља битне чињенице, па без оцене датог налаза и мишљења вештака у целини у смислу члана 8. ЗПП, чињенично стање није правилно и потпуно утврђено. Због тога је Врховни касациони суд укинуо другостепену пресуду у побијаном одбијајућем делу, као и одлуку о трошковима поступка, јер њихова висина зависи од укупног успеха тужиоца у спору.

Другостепени суд ће имајући у виду изложене примедбе поново одлучити о жалби тужене у погледу овог дела тужбеног захтева, као и о трошковима парничног поступка.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић